

Liite

Suunnitelma: Oppisopimus HOKSin ytimessä -projekti

Toteuttaja: Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä, Valkeakosken ammattiopisto VAAO

Rahoittaja: Oppisopimusrahasto

Tiivistelmä

Oppisopimus HOKSin ytimessä -hankkeessa oppisopimusteema nostetaan VAAOn uudistetun HOKS-prosessin ytimeen. Hankkeessa VAAOn sisäiset HOKS- ja oppisopimusasiantuntijat tukevat opettajia henkilökohtaistamisessa ja oppisopimusprosessissa. Asiantuntijat laativat ohjeistuksia ja osallistuvat opettajien (omaohjaajat) ja opiskelijoiden välisiin ohjauskeskusteluihin varmistaen, että oppisopimus huomioidaan oikeista lähtökohdista ja yhdenmukaisesti osana opiskelijan henkilökohtaista polkua. Lisäksi asiantuntijat tukevat opettajia (oppisopimusta ohjaavat opettajat) oppisopimusprosessin eri vaiheissa. Asiantuntijoiden tuella varmistetaan paitsi oppisopimusprosessin tehokkuus ja laatu, myös tasalaatuinen henkilökohtaistaminen, jossa oppisopimuksella on aiempaa merkittävämpi painoarvo. Opetus- ja ohjaushenkilöstön osaamisen kehittyessä prosessit vakiintuvat osaksi toimintaa yhdenmukaisina ja laadukkaina.

Asiantuntijat toimivat organisaatiolaajuisesti systemaattisella mallilla ja aikataululla, millä varmistetaan kehittämistoiminnan vaikuttavuus ja jalkautuminen koko organisaatiossa. Hanketta seurataan määrällisin ja laadullisin indikaattorein VAAOn hankeprosessin mukaisesti.

Hankkeen tuloksena oppisopimusten määrä kasvaa ja laatu paranee, mikä osaltaan kehittää koulutuksen laatua sekä alueellista työllisyyttä ja työelämäyhteistyötä.

Hankkeen toteutetaan ajalla 3/2022 – 3/2024 (arvio) ja kokonaisbudjetti on 155 000 euroa.

Tausta ja tarve

Hankkeella vastataan kahteen oppisopimukseen liittyvään tarpeeseen:

- 1) Oppisopimusvolyymien kasvaessa VAAOn sisäistä oppisopimusprosessia on kehitettävä laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.
- 2) Opiskelijoiden heterogeenisuuden kasvaessa henkilökohtaistamisen tarve kasvaa. Oppisopimuksen yhdistäminen kiinteästi osaksi henkilökohtaistamista on prosessien vaikuttavuuden ja jalkauttamisen kannalta välttämätöntä.

Pirkanmaan ammatillisen koulutuksen ja työelämän yhteistyötä tulee kehittää, jotta kasvavaan työvoimatarpeeseen löydetään ratkaisuja. Alueellisissa ESR-hankkeissa (TYRSKY, TYKKY) kartoitetaan työelämän tarpeita ja kehitetään ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä, mutta koulutuksen järjestäjien sisäisiä prosesseja tulee niin ikään kehittää muuttuvassa toimintaympäristössä.

Oppisopimus on yksi väylä tarjota konkreettisia keinoja työelämäyhteistyön kehittämiseen. VAAOssa oppisopimusten lukumäärä on kasvanut tasaisesti (pois lukien korona-ajan suorat vaikutukset), ja volyymin jatkaessa kasvuaan oppisopimusprosessin laadun, tehokkuuden ja vaikuttavuuden säilyminen ja parantuminen edellyttävät kehittämistoimia.

Samalla VAAOn aloittaneista opiskelijoista jo noin puolet hakeutuu jatkuvassa haussa, mikä näyttäytyy opiskelijoiden taustojen ja oppimisvalmiuksien kasvavana heterogenisoitumisena. Tällöin henkilökohtaistaminen on avainasemassa koulutustoiminnan laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä, mihin myös ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö vahvasti ohjaa. Nyt haettavan Oppisopimus HOKSin ytimessä -hankkeen tavoitteena on sisällyttää oppisopimus entistä kiinteämmin osaksi henkilökohtaistamista (HOKS-prosessia), jolloin oppisopimusprosessin kehittäminen on osa laajempaa kokonaisuutta.

VAAOssa on kehitetty HOKS-prosessia (Henkilökohtaisen osaamisen toteuttamissuunnitelma, HOKS) voimakkaasti vuoden 2021 aikana. Uudistetussa HOKS-prosessissa on määritetty asiantuntija, joka jalkautuu HOKS-keskusteluihin mukaan ja asiantuntemuksellaan tukee opettajia (omaohjaajia) henkilökohtaistamisessa. Vuonna 2021 painotus on ollut osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa, ja tulokset niin prosessin tehokkuudesta kuin laadusta ovat lupaavia. Nyt haettavassa Oppisopimus HOKSin ytimessä -projektissa jatketaan uuden HOKS-prosessin jalkauttamista asiantuntijoiden tuella, mutta sisällölliseksi painotukseksi siirtyy oppisopimus.

Hankkeen kohderyhmä

Hankkeen suorat kohderyhmät ovat

- opetus- ja ohjaushenkilöstö: HOKS-keskustelut, henkilökohtaistamisprosessi, oppisopimusprosessi

Hankkeen välilliset kohderyhmät ovat

- opiskelijat: oppisopimus- ja HOKS-prosessi
- työelämäkumppanit: oppisopimusprosessi, työelämäyhteistyö

Hankkeen tavoitteet ja tulokset

Hankkeen tavoitteena on kehittää oppisopimusprosessia ja siihen sidoksissa olevia prosesseja laadun ja tehokkuuden ylläpitämiseksi ja parantamiseksi oppisopimusvolyymien ja opiskelijoiden heterogeenisuuden kasvaessa. Lisäksi tavoitteena on integroida oppisopimusprosessin kehittäminen HOKS-prosessin kehittämiseen, jotta kehittämistoimien vaikuttavuus ja jalkautuminen varmistetaan.

Hankkeen tuloksina (vaikutuksina) saavutetaan:

- Uudistetut, tehokkaat ja tulokselliset prosessit
- Oppisopimusvaihtoehdon ja sen hyötyjen korostuminen osana opiskelijoiden henkilökohtaistamisvalikoimaa kaikilla tutkintoaloilla
- Opetushenkilöstön oppisopimukseen ja henkilökohtaistamiseen liittyvän ohjausosaamisen kehittyminen
- Sisäisten HOKS- ja oppisopimusprosessien tehokkuuden ja laadun kasvattaminen
- Oppisopimusten määrän kasvaminen ja siten alueen työelämäyhteistyön kehittyminen

Hankkeen toteutus ja seuranta

Hankkeen kesto: 3/2022 – 3/2024. (Huom. alku ja loppu riippuvat rahoittajan päätösaikataulusta).

Toteutus:

- Hanketoimijoiden nimeäminen ja sisäinen tiedottaminen hankkeen toteutuksesta
- Oppisopimukseen liittyvän tukimateriaalin suunnittelu ja laatiminen olemassa olevia aineistoja hyödyntämällä

- Kierrokset opettajien HOKS-tukena (vrt. uudistettu HOKS-prosessi) oppisopimusteemaa painottaen; kierroksia toistetaan tarpeen ja esille nousevien seikkojen mukaan
- Systemaattiset hankekokoukset: hankkeen eteneminen ja talous sekä esille nousevien asioiden käsittely ja huomioiminen ohjeissa, aineistoissa ja toimintatavassa
- Systemaattinen vuoropuhelu työelämäyhteistyötä kehittävien hankkeiden kanssa
- Oppisopimus- ja niihin sidoksissa olevien prosessien seurantamenetelmien kehittäminen

Seuranta:

- Systemaattinen oppisopimustoiminnan kehittymisen seuranta: palautteet (Arvo, kohdistetut palautteet), oppisopimusten määrä taustatietoineen (seurattavissa reaaliaikaisesti raportointijärjestelmästä)
- Hankkeen seuranta ja tiedottaminen: puolivuositain yhtymähallituksessa; raportointi rahoittajalle vuosittain tai muun ohjeistuksen mukaisesti. Jatkuva seuranta hanketiimissä sekä kehitysjohtajan toimesta.

Hankkeen toimijat

Hankkeen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaavat kaksi sisäistä asiantuntijaa (oppisopimus- ja HOKS-prosessit). Hankkeeseen osallistetaan koko opetus- ja ohjaushenkilöstöä, opiskelijoita ja työelämää kehittämistyön yhteydessä.

Kustannukset

	3/2022	2023	3/2024
Palvelujen ostot	5 000 (sis. alv)	5 000 (sis. alv)	0
Muut kulut (asiakastilaisuudet, ym.)	1 000	1 000	0
Henkilöstökulut Oppisopimus- ja HOKS- asiantuntijat Palkkakulut koulutusaloille	54 000	74 000	15 000
Yhteensä	60 000	80 000	15 000

Kokonaisbudjetti 155 000 €

